

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Problemi sa frekvencijom
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	17.05.2016. godine, 13:40 UTC, BHACC
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	
Opis događaja:	<p>Podnosilac izvještaja je naveo:</p> <p>“Nakon najave i plana leta (NICKL51) tip F12 (2X) (formation) koji su trebali da prođu kroz naš AOR na potezu GUBOK – SOMUN, te koji u planu leta ima naznaku da može vršiti komunikaciju preko UHF frekvencije, odmah krenuli u testiranje iste, jer se ista rijetko ili nikako ne koristi. Ustanovljeno da ista ne radi, te javljeno tehnicima. Nakon pokušaja da UHF frekvenciju stavi u funkciju, tehnika nas obavještava da ista ne radi i da nisu u mogućnosti da je poprave, te da ne znaju od kada ista frekvencija ne radi.</p> <p>Na kraju smo uspjeli ostvariti komunikaciju sa NICKL51, preko frekvencije VHF.”</p>
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<p>1. BHANSA je u skladu sa svojim internim procedurama sprovela istragu događaja.</p> <p>Nakon sprovedene interne istrage (izvršene analize događaja, intervju sa Izvjestiocem, kao i predstavnicima OZZT ATCU I) utvrđeno je sledeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Da su KL prilikom pripreme za prihvata zrakoplova sa zahtjevom da se komunikacija odvija putem frekvencije UHF izvršili testiranje iste i utvrdili nemogućnost uspostavljanja dvostrane radio komunikacije, odnosno nefunkcionalnost predmetne frekvencije. -Da je KL u koordinaciji sa ATCC Zagreb dogovorio transfer komunikacije na frekvenciju VHF na kojoj je naknadno ostvarena komunikacija i pružena sigurna usluga. -Da je frekvencija UHF, u "Letter of agreement" između Sarajeva ATCC i susjednih ATCC (Beograd i Zagreb) navedena kao UHF frekvencija za transfer komunikacije. -Da je uzrok nefunkcionalnosti frekvencije UHF neispravan dio opreme u tehničkoj sali na lokaciji BHACC/ATCU I. Kao problem se ispostavio iskrivljen jedan signalizacijski pin na portu NEMSG kartice, usled čega je izostala PTT signalizacija za predmetnu frekvenciju. -Zamjenom NEMSG kartice problem je riješen i frekvencija je postala operativna, što je potvrđeno provjerom (radio check-om) sa zrakoplovom. -Da je u dokumentu koji definiše održavanje VHF/UHF radio sistema za komunikaciju zemlja-zrak, uočen nedostatak opisanih postupaka, koji se odnose na provjeru govornih komunikacija zemlja-zrak nakon realizovanja aktivnosti tokom radova na lokacijama. -Da je u dokumentu koji definiše održavanje, uočen nedostatak preventivnih akcija, u dijelu koji se odnosi na ispravnost govornih komunikacija zemlja-zrak. <p>2. Stručna lica SMD-a su izvršila analizu događaja.</p>
<p>Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)</p>	<p>E4 prema ESARR-u 2</p> <p>Ovaj događaj nije uticao na bezbjedno pružanje ATM usluga. Što se frekvencije tiče dešava se rijetko.</p>

Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)	
Prijedlog drugih mjera:	<p>Potrebno je da BHANSA:</p> <ul style="list-style-type: none"> -preispita, te po potrebi ažurira dokument "Uputstvo za održavanje VHF/UHF radio sistema za komunikaciju zemlja – vazduh R&S serije 4200", sa ciljem jasnijeg definisanja postupaka osoblja tokom radova na lokacijama na kojima se vrše radovi; -preispita, te po potrebi ažurira dokument "Uputstvo za održavanje INDRA VCS SDC 200 IP" u cilju definisanja preventivnih akcija koje potvrđuju funkcionalnost govornih komunikacija zemlja – zrak.
Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)	<p>Ne.</p> <p>Ovaj izvještaj o događaju biće postavljen na internet stranicu BHDCA, u cilju širenja informacija o događajima koji utiču na bezbjednost letenja.</p>
Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić,
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	Enes Mujezinović,